

Vergaderjaar 2022–2023

31 066

Belastingdienst

Nr. 1275

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 augustus 2023

Met deze brief informeer ik uw Kamer over het tweede en tevens laatste deelbesluit ten aanzien van een Woo-verzoek over – kort gezegd – het gebruik en de werking van algoritmes bij de Belastingdienst en Toeslagen. Het verzoek is in afstemming met de verzoeker afgebakend tot systemen bij de Belastingdienst en Toeslagen die risicoscores hanteren, algoritmes bevatten om fraude op te sporen en/of aan te pakken en risicoprofielen met zich dragen.

Op 21 oktober 2022 is uw Kamer geïnformeerd met betrekking tot het eerste deelbesluit op het Woo-verzoek van Argos¹. Met het eerste deelbesluit zijn reeds 30 documenten (deels) openbaar gemaakt. Deze zien op drie risicomodellen; twee van de Belastingdienst en één van Toeslagen. Namelijk de risicomodellen Omzetbelasting Carrouselfraude (OBCF), Omzetbelasting Afgifte BTW-nummer (ABN) en Het voorspellend model problematische terugvorderingen Toeslagen.

Het tweede deelbesluit heeft betrekking op aanvullende documenten ten aanzien van de risicomodellen van de Belastingdienst OBCF en ABN en bevat 14 documenten die (deels) openbaar gemaakt worden.

Over het bovengenoemde risicomodel OBCF heb ik uw Kamer reeds eerder geïnformeerd op 12 september 2022² bij de beantwoording van feitelijke vragen over de «Handleidingen aan de Poort», naar aanleiding van een verzoek over modellen van de «Broedkamer».

Daarnaast is bij de afdoening van het eerste deelbesluit het openbaar maken van een bijlage van de beslisnota van 6 oktober 2022³ achterwege gebleven. Dit betreft bijlage 7 («Memo MKB 27 januari 2021») en wordt nu alsnog (gedeeltelijk) openbaar gemaakt met het tweede deelbesluit.

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 1129.

² Kamerstuk 31 066, nr. 1113.

³ Kamerstuk 31 066, nr. 1129.

In het memo wordt verwezen naar het «onderzoeksmemo gebruik risicomodellen van de directie MKB». Het conceptmemo (0.96) heeft geleid tot het onthouden van de OB modellen. Een nieuwe versie van het conceptmemo (0.97) is vervolgens opgeleverd waarin de onjuistheden en veronderstellingen uit conceptmemo versie 0.96 zijn aangepast. Na een expertmeeting is geconcludeerd dat de OB modellen weer aangezet konden worden. In het stuk «vervolgbericht over uitzetten risicomodellen OB» is de weging van de Belastingdienst opgenomen. Daarin is ook aangegeven welke veronderstellingen uit het conceptmemo volgens de Belastingdienst anders worden gezien/volgens de Belastingdienst onjuist zijn.

Deze nota heeft geleid tot besluitvorming rondom de modellen in januari 2021. Zoals toegelicht in de nota van 6 oktober 2022, heeft er na 20 januari 2021 een analyse plaatsgevonden met verschillende experts op basis waarvan is besloten dat het mogelijk was deze modellen weer te hervatten. Hiervoor is het belang van de compliance AVG gewogen t.o.v. het maatschappelijk belang en het belang van ondernemers (impact op toezicht en bedrijfsvoering). Het gebruik van de modellen is daarop hervat. Mijn ambtsvoorganger heeft uw Kamer bij brief van 27 januari 2021 geïnformeerd over het op 20 januari 2021 (Kamerstuk 31 066, nr. 807) uit voorzorg tijdelijk niet gebruiken van deze modellen.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij